



Република Србија
ОСНОВНИ СУД УЖИЦЕ

З Б И Р К А

СУДСКЕ ПРАКСЕ
Грађанске материје

ПЕРИОД
(01.01.2010.год.-31.12.2013 год.)

1

Ужице, 2015.год.

Поштоване колеге/колегинице,

Пред вама се налази збирка судских одлука донетих у грађанској материји у Основном суду у Ужицу у периоду од 01.01.2010.године до 31.12.2013.године.

Познавање грађанске материје у великој мери доприноси ефикаснијем раду суда. Стога намера аутора ове збирке била је да се са судским одлукама које су у њој садржане упозна што већи број колега.

Надамо се да ће ова збирка обогатити судску праксу грађанских одељења и бити од користи у вашем даљем раду.

Аутори су захвални на свакој примедби и предлогу који ће допринети побољшању садржине будућих издања.

Искрено се захваљујем колеги Драгану Калаби, заменику Вишег јавног тужиоца у Чачку, који је прикупио судске одлуке и судији Мирјани Трмчић, председнику грађанског одељења судске праксе овог суда, која је судске одлуке систематизовала.

Ужице, септембар 2015.године

**Председник суда
Бранка Јанковић**

СТВАРНО ПРАВО

ПОВРАЋАЈ СТВАРИ И ПРИМЕНА чл. 8 ст.1 и 2 ЗАКОНА О ОРУЖЈУ И МУНИЦИЈИ

КАДА ЈЕ НАДЛЕЖНИ ОРГАН МУП-а ОД ТУЖИОЦА ОДУЗЕО НАВЕДЕНО ОРУЖЈЕ СА ОРУЖНИМ ЛИСТОВИМА, ПО РЕШЕЊУ КОЈЕ ЈЕ ПОСТАЛО ПРАВНОСНАЖНО, НЕОСНОВАН ЈЕ ТУЖЕНИ ЗАХТЕВ ТУЖИОЦА КОЈИМ ЈЕ ТРАЖИО ДА МУ ТУЖЕНИК МУП СРБИЈЕ, ВРАТИ ОРУЖЈЕ И ОРУЖНЕ ЛИСТОВЕ.

Из образложења:

Пресудом првостепеног суда одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражено да му туженик МУП Србије врати оружје са оружним листовима таксативно наведеним у изреци.

Жалба туженика је неоснована.

Из списка произилази да је тужиоцу решењем одузето оружје са оружним листовима од стране МУП-а Србије - Полицијске управе у Ужицу. Поменуто решење првостепеног органа је постало правноснажно, јер је жалба тужиоца одбијена као неоснована. Управо је орган туженика правилно поступио применом чл. 8 ст.1 и 2 Закона о оружју и муницији, па се повраћај оружја и оружних листова, не може тражити у парничном поступку.

(Пресуда Општинског суда у Ужицу П 207/09 од 7. априла 2009. и Пресуда Округног суда у Ужицу Гж 1518/09 од 10. септембра 2009.).

**КОНСТИТУИСАЊЕ СЛУЖБЕНОСТИ ПУТА ПРЕКО ДВОРИШТА -
ЧЛ. 50 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА**

СЛУЖБЕНОСТ ПРОЛАЗА КРОЗ ДВОРИШТЕ ПРОТИВ ВОЉЕ ВЛАСНИКА ПО ПРАВИЛУ СЕ НЕ МОЖЕ ДОЗВОЛИТИ, ОСИМ ИЗУЗЕТНО КАДА ТО НАРОЧИТИ РАЗЛОЗИ И ПОТРЕБЕ КОРИШЋЕЊА ПОВЛАСНОГ ДОБРА ЗАХТЕВАЈУ, ЈЕР ПРАВО СЛУЖБЕНОСТИ НЕ МОЖЕ ПОСТОЈАТИ РАДИ УДОБНОСТИ, ВЕЋ САМО КАДА ЈЕ ТО НЕОПХОДНО.

Из образложења:

Пресудом првостепеног суда је конституисана службеност колског пролаза преко послужне парцеле-дворишта туженог.

Жалба туженог је основана.

Према одредби чл.50 Закона о основама својинско правних односа, конституисање права стварне службености колског пролаза преко кућног плаца, је дозвољено изузетно, и то када се повласно добро на други начин или без неразумно великих трошкова не може користити. Нужна службеност се може установити само у случају ако се та непокретност не може користити, у ком случају важи начело поштеде послужног добра. Начело рестрикције службености нарочито се односи на службеност пролаза преко кућног дворишта јер се њом ограничавају личне вредности као што су породични мир у дому власника послужног добра, без обзира да ли овај трпи какву материјалну штету или не. Стога се службеност пролаза кроз двориште против воље власника по правилу не може дозволити, осим изузетно, када то нарочити разлози и потребе коришћења повласног добра захтевају, јер ово право не може постојати ради удобности већ само када је то неопходно.

При таквом стању ствари, жалба туженог је основана и има места укидању првостепене пресуде.

(Пресуда Општинског суда у Чајетини П 53/08 од 8. септембра 2009. и решење Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1546/10 од 16. априла 2010.).

СМЕТАЊЕ ДРЖАВИНЕ - ЧЛ. 78 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА

ТУЖЕНИК ЈЕ ИЗВРШИО АКТ СМЕТАЊА ТУЖИОЦА У ПОСЕДУ ВОДЕ У ЊЕГОВОМ АПАРТМАНУ НА ЗЛАТИБОРУ, КАДА ГА ЈЕ ИСКЉУЧИО ИЗ КОРИШЋЕЊА ВОДЕ СА ЈАВНОГ ВОДОВОДА, ЗБОГ ТОГА ШТО ИНВЕСТИТОР ПОМЕНУТЕ СТАМБЕНЕ ЗГРАДЕ НИЈЕ ПЛАТИО ТАКСУ ЗА КОМУНАЛНО ОПРЕМАЊЕ, ПА СХОДНО ЧЛ. 78 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА ТУЖИЛАЦ УЖИВА ДРЖАВИНСКУ ЗАШТИТУ.

Из образложења:

Из утврђеног чињеничног стања произилази да је тужилац као власник апартмана био у несметаној државини права коришћења воде са јавног водовода све до дана....када му је првотужени КЈП...по налогу друготужене Општине ,без претходне опомене и обавештења искључио воду ,одношењем водомера.Као разлог се наводи то што инвеститор извођач радова предузеће...није платило таксу за комунално опремање која је услов да се објекат прикључи на воду.Прикључење је извршено на основу привремене дозволе још 2001.год.од када тужилац несметано користи воду и плаћа рачуне.

Првостепени суд је правилно применио материјално право налазећи да је радњама тужених, издавањем налога за искључење и фактичким искључењем воде за потребе апартмана туживоца, тужилац сметан у последњој мирној и фактичкој државини права коришћења воде у свом објекту. На постојање мирне и фактичке државине туживоца указује чињеница да је воду у свом објекту несметано користио више година, са чим се тужени прећутно сагласио и дозволио да користи воду са јавног водовода, испостављајући му уредно рачуне за исту, коју је тужилац уредно плаћао. У изнетом смислу тужени се не могу са успехом позивати, да је државина у односу на њих стечена противправно, јер за спорни објекат није плаћена такса за комунално опремање, због чега радња искључења апартмана са водоводне мреже није противправна, већ у складу са Законом о комуналним делатностима, Одлуком о водоводу и канализацији друготуженог, те Законом о основама својинско правних односа, у ком смислу туживоци не уживају државинску заштиту права коришћења воде.

При томе остаје неспорно право тужених да захтевају наплату таксе за комунално опремање од инвеститора спорног објекта, али та чињеница у смислу наведеног, не чини државину туживоца на право коришћења воде противправно у односу на туженог.

(Решење Основног суда у Ужицу П 954/10 од 17. фебруара 2010. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 617/10 од 13. априла 2010.).

СМЕТАЊЕ ДРЖАВИНЕ - ЧЛ. 78 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА

КАДА ЕЛЕКТРОПРИВРЕДНА ОРГАНИЗАЦИЈА ПРЕДУЗИМА РАДЊЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ЕНЕРГЕТИЦИ И ИСКЉУЧИ ТУЖИОЦЕ ИЗ КОРИШЋЕЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, НЕ ЧИНИ АКТ СМЕТАЊА СХОДНО ЧЛ. 78 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА.

Из образложења:

Из списка произилази да се тужилац поново самовласно прикључио на електроенергетску мрежу, па су наведеног дана радници туженог скинули катанац који је тужилац поставио на самом ормару и електричном бројилу, отворили ормар и искључили напајање куће тужиоца електричном енергијом преко бројила, а потом на ормар ставили други катанац који су закључали и кључеве однели са собом.

На основу правилно утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилно применио Закон о основама својинско правних односа и Закон о енергетици, када је одбио тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да је био сметан у мирном и фактичком поседу катанца који је био постављен на ормару у коме се налазило електрично бројило. Тужени је обуставио испоруку електричне енергије јер је тужилац и пре наведеног догађаја самовласно присвајао електричну енергију, па у његовим радњама нема елемената противправности. Тужени се користио овлашћењима да тужиоцу као купцу електричне енергије може обуставити испоруку електричне енергије и када он ускрати или онемогући овлашћеном лицу приступ до мерног уређаја, или не извршава обавезе за испоручену електричну енергију у прописаном року.

(Решење Општинског суда у Ужицу П 666/09 од 24. новембра 2009. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 398/10 од 23. марта 2010.).

ЗАШТИТА ПРАВА СВОЈИНЕ – ЧЛ. 37 СТ.1 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА

ВЛАСНИК ПОРОДИЧНОГ ОБЈЕКТА ИМА ПРАВО НА СВОЈИНСКУ ЗАШТИТУ СХОДНО ЧЛ. 37 СТ.1 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА И НА ЗАХТЕВ ЗА ИСЕЉЕЊЕ ТУЖЕНОГ, КАО СИНА, КОЈИ СА СВОЈОМ ПОРОДИЦОМ КОРИСТИ ДЕО КУЋЕ У ВЛАСНИШТВУ ТУЖИОЦА.

Из образложења:

Из списка произилази да је тужени син тужиоцу, и да исти са породицом станује у породичном стамбеном објекту који је власништво тужиоца, па на основу утврђеног чињеничног стања првостепени суд налази да је тужбени захтев основан, будући да је исти власник објекта који је стекао по основу градње својим средствима, и да тужилац сходно чл. 37 ЗОСО има право да тражи исељење туженог из те куће. При том је чињеница да је туженик у објекат вршио одређена улагања радом и давањем новчаних средстава, али то не може водити стицању права својине на објекту будући да доградњом, надзиђивањем и адаптацијом тужени не може стећи право својине.

Сходно чл. 37 ст.1 Закона о основама својинско правних односа, власник може тужбом захтевати од држаоца повраћај индивидуално одређене ствари, с обзиром да је утврђено да је власник породичног објекта у којем туженик станује са својом породицом, па има право захтевати од туженог као држаоца дела објекта да му исти преда у државину. Без утицаја су жалбени наводи туженог да није крив за поремећај односа међу странкама, те да је тужилац пореметио односе са очигледном намером да исели туженика, будући да је тужбени захтев тужиоца основан сходно цитираном пропису.

(Пресуда Општинског суда у Ужицу П 198/10 од 4. фебруара 2010. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1979/10 од 23. марта 2010.).

ПРАВО КОРИШЋЕЊА СТАНА - ЧЛ. 30 ЗАКОНА О СТАНОВАЊУ

АКО ЈЕ СТАН ПРЕДАТ ТУЖЕНИКУ КАО РАДНИКУ ОД СТРАНЕ ВЛАСНИКА СТАНА НА ЧУВАЊЕ, А НА ОСНОВУ ПОТВРДЕ, ТАДА ЈЕ НЕОСНОВАН ТУЖБЕНИ ЗАХТЕВ ТУЖИЛАЦА - ЧЛАНОВА ПОРОДИЦЕ ТУЖЕНИКА ЗА УТВРЂЕЊЕ ДА ИМАЈУ ПРАВО КОРИШЋЕЊА СПОРНОГ СТАНА.

Из образложења:

У ситуацији када је доказима утврђено да је спорни стан предат туженом од стране власника стана, Републике Србије, и то на основу потврде на чување све до окончања поступка за доношење решења о додели стана у закуп, као и да су се странке у међувремену развеле, то тужиоци - бивши брачни друг и дете немају право на коришћење тога стана.

Наиме, коришћење стана на основу потврде о чувању стана, не може се уподобити са закупним односом. Власник стана је Република Србија, па је измена начина коришћења стана могућа само на основу одговарајућег акта власника стана.

(Пресуда Општинског суда у Ужицу П 31/09 од 27. маја 2009. и Пресуда Окружног суда у Ужицу Гж 1735/09 од 10. септембра 2009.).

**ОТКАЗ УГОВОРА О КОРИШЋЕЊУ СТАНА
(чл. 35 ст.1 т.1 и 6 Закона о становању)**

ДА БИ СЕ ОТКАЗАО УГОВОР О ЗАКУПУ СТАНА ОД СТРАНЕ ЗАКУПОДАВЦА, МОРА ПРЕТХОДНО ДА СЕ ЗАКУПЦУ УПУТИ ОПОМЕНА У СМИСЛУ ОДРЕДБЕ ЧЛ. 35 ст.1 и 6 ЗАКОНА О СТАНОВАЊУ.

Из образложења:

Доказима је у току поступка утврђено да је туженом додељен стан од стране тужиоца - Републике Србије - Министарства одбране, као и да је са истим закључен уговор о коришћењу стана. Да је наведеног дана Комисија тужиоца увиђајем установила, да у предметном стану станује треће лице са породицом, а да се тужени налази у Београду. Такође је утврђено да је тужени у току поступка пружио медицинску документацију о свом лечењу, те да због лечења повремено борави у Београду, а да тужилац због тога што је тужени спорни стан издао на коришћење трећим лицима, није туженом доставио опомену.

Апелациони суд налази да је у конкретном случају од посебног значаја чињеница да нису испуњени услови који дају закуподавцу право да откаже уговор о закупу стана сходно чл. 35 ст.1 т.1 Закона о становању, којим је предвиђено да отказу уговора мора претходити опомена од стране закуподавца. Уколико и након опомене носилац станарског права поступа супротно наведеној одредби, закључени уговор се може отказати, што тужилац није учинио, односно није упутио опомену. Овај суд је приликом одлучивања имао у виду и чињеницу, да је туженик у току првостепеног поступка доставио доказе из којих произилази да се лечи у Београду на ВМА, истичући да је то разлог његове одсутности и привременог боравка у Београду.

(Пресуда Основног суда у Ужицу П 1050/10 од 17. јануара 2011. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 862/11 од 19. септембра 2011.).

ПРЕСТАНАК УЗНЕМИРАВАЊА - чл. 42 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА

САМО АКО ТРЕЋЕ ЛИЦЕ НЕОСНОВАНО УЗНЕМИРАВА ВЛАСНИКА НЕПОКРЕТНОСТИ, ТАДА СУ ОСТВАРЕНИ УСЛОВИ ЗА ПРУЖАЊЕ ДРЖАВИНСКЕ ЗАШТИТЕ У СКЛАДУ СА ЧЛ. 42 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА.

Из образложења:

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са својим оцем закључио уговор о поклону који је оверен пред судом, и на основу истог је постао власник куће са правом коришћења спорне парцеле. Туженик је поднео тужбу против тужиоца ради побијања дужникових правних радњи, а тужбом је тражио да се утврди да наведени уговор о поклону у односу на њега као повериоца, не производи правно дејство у делу који је потребан за намирење његовог потраживања које има као поверилац према тужиоцевом оцу као дужнику, по правноснажним судским одлукама, чије извршење је покренуо по решењима тога суда II број ...

Тужилац овом тужбом тражи да тужени престане да га узнемирава у коришћењу непокретности које су биле предмет уговора о поклону, тако што неће захтевати од тужиоца да призна престанак правног дејства уговора о поклону. Код оваквог чињеничног стања, правилно је првостепени суд применио материјално право када је тужбени захтев тужиоца одбио као неоснован, јер нису испуњени услови из чл. 42 Закона о основама својинско правних односа, да се тужиоцу пружи правна заштита од узнемиравања својине на начин како се то тужбом захтева.

За примену наведене одредбе потребно је да је узнемиравање неосновано. Подношење тужбе ради побијања дужникових правних радњи, по закону је дозвољено, јер је тужени као поверилац, био овлашћен на подношење такве тужбе ради заштите својих права сходно чл. 280 и 283 ЗОО. Стога ова радња нема значење неоснованог узнемиравања права власништва, па власник не може остваривати заштиту права својине тужбом због узнемиравања како је то правилно закључио првостепени суд.

(Пресуда Основног суда у Ужицу II 2410/10 од 26. априла 2011. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1630/11 од 20. септембра 2011.).

**ПРАВО ПЛОДОУЖИВАЊА - ЧЛ. 60 ЗАКОНА О СВОЈИНСКО
ПРАВНИМ ОДНОСИМА И ПАРАГРАФ 938 СРБСКОГ
ГРАЂАНСКОГ ЗАКОНИКА**

У СЛУЧАЈУ КОНСТИТУИСАЊА ЛИЧНЕ СЛУЖБЕНОСТИ СТАНОВАЊА ТУЖЕНИКА НА ПРЕДМЕТНОМ СТАНУ УГОВОРНОМ О ДЕОБИ, ЗАСНОВАНО ЈЕ ПРАВО СТАНОВАЊА ПО ВАЉАНОМ ПРАВНОМ ОСНОВУ.

Из образложења

Доказима изведеним у току поступка је утврђено да су странке разведени брачни другови, те да су судским поравнањем поделили имовину, тако да стан у поткровљу зграде припада тужилци у својину, а тужени у њему може да живи и станује до краја живота, по основу поравнањем конституисаног права плодоуживања, односно коришћења стана.

Тужилка тужбеним захтевом тражи исељење туженика јер исти од 2007. године повремено користи стан, живи у селу, а међусобни односи између странака су поремећени.

Правилно је првостепени суд одбио као неоснован тужбени захтев тужилке за исељење туженог, налазећи да је у конкретном случају заснована у корист туженика лична службеност - плодоуживање на стану до краја живота. Ово право је шире од права становања, будући да обухвата и право коришћења стана туженог на други начин, без промене његове суштине без обзира ко је власник стана. Као такво оно представља и ограничење права својине, а исто је засновано судском одлуком, односно поравнањем, а наводи тужилке о поремећеним односима бивших брачних другова, нису основ за исељење туженог, већ тужилка по том основу има право заштите сходно чл. 197 - 200 Породичног закона.

Право становања туженог у предметном стану није престало ни према правним правилима имовинског права - параграфу 938 СГЗ, који предвиђа право власника да у случају да титулар не врши личну службеност, може тражити њен престанак. Ово са разлога јер тужени стан повремено користи (једну собу тужени а другу собу тужилка) на нису испуњени наведени услови за престанак истог права.

(Пресуда Основног суда у Ужицу П 2066/10 од 22. септембра 2010. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3777/10 од 2. фебруара 2010.).

СМЕТАЊЕ ДРЖАВИНЕ - ЧЛ. 78 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА

АКО СЕ ТУЖИЛАЦ КОРИСТИ САМОПОМОЋИ, ТАДА НЕ УЖИВА ДРЖАВИНСКУ ЗАШТИТУ СХОДНО ЧЛ. 78 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА.

Из образложења:

У првостепеном поступку је утврђено, да је по пријави тужиоца командир полицијског одељења изашао на лице места ради провере навода тужиоца, да му је туженик затворио вентил у заједничкој шахти, и да због тога не може да користи воду у приземном делу куће. У записнику је констатовано да у приземном делу куће нема воде, а затим се појавио тужени и саопштио тужиоцу да је он затворио вентил, и да ће то опет учинити, након чега је тужилац у његовом присуству одврнуо вентил на шахти, при чему су установили да је вода дошла у приземни део зграде.

Правилно је првостепени суд применом чл. 75 - 78 Закона о основама својинско правних односа одбио тужбени захтев тужиоца за пружање државинске заштите, јер је утврђено да је тужилац, користећи се самопомоћи повратио државину коришћења воде у приземном делу зграде.

Наиме, самопомоћ садржи овлашћење на самоодбрану своје државине од недозвољеног узнемиравања, па је у конкретном случају тужилац, одвртањем вентила у шахти у могућности да користи воду у приземном делу зграде, те није од утицаја чињеница да ли ће туженик поново да изврши затварање вентила, јер је и тада тужилац у могућности да се искористи правом на самопомоћ да би заштитио своју државину.

(Решење Основног суда у Ужицу П 1722/11 од 14. фебруара 2012. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 309/12 од 19. априла 2012.).

СМЕТАЊЕ ДРЖАВИНЕ – ЧЛ.78 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА

НЕ МОЖЕ СЕ ПРУЖИТИ ДРЖАВИНСКА ЗАШТИТА ТУЖИОЦУ, У СЛУЧАЈУ АКО СЕ САМОИНИЦИЈАТИВНО И БЕЗ ТЕХНИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ, ПРИКЉУЧИО НА ВОДОВОД ТУЖЕНОГ ПРИМЕНОМ ЧЛ. 78 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА.

Из образложења:

Из списка произилази да је тужила власник објекта – викендице, а исти објекат је самоиницијативно без техничке документације прикључила на водоводну мрежу туженика.

На основу овако правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилно применио материјално право, налазећи да нема места пружању државинске заштите тужили у овоме спору, у смислу чл.78 ЗОСО, с обзиром да се таква заштита не може пружити уколико би успостављање пређашњег стања представљало против правну радњу.

На основу изведених доказа произилази да је тужила себи прибавила предметну државину злоупотребом, а таква државина не ужива судску заштиту.

(Решење Основног суда Ужице II 508/11 од 22. јуна 2011. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 1557/11 од 26. октобра 2011.).

СТИЦАЊЕ СВОЈИНЕ И ИСЕЉЕЊЕ - чл. 37 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА

АКО ТУЖИОЦИ КАО ВЛАСНИЦИ ПОТКРОВЉА СТАМБЕНЕ ЗГРАДЕ У ИСТО ПРИМЕ СИНА, СНАЈУ И ЊИХОВУ ДЕЦУ НА СТАНОВАЊЕ, ПА ДОЂЕ ДО ПОРЕМЕЋЕНИХ МЕЂУЉУДСКИХ ОДНОСА, ОСНОВАНА ЈЕ ТУЖБА ТУЖИЛАЦА ЗА ИСЕЉЕЊЕ СХОДНО ЧЛ. 3 А У ВЕЗИ ЧЛ.37 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА.

Из образложења:

Из списка произилази да су тужиоци власници предметне стамбене зграде па и поткровља, у које су примили тужене на становање, и да исто поткровље користе по њиховом одобрењу, те да је по постигнутом договору тужени - син извршио и потребне грађевинске радове на опремању поткровља да би исто било подобно за становање. Такође је доказима утврђено да је након усељења тужених дошло је до поремећених међусобних односа.

Правилно је првостепени суд утврдио да су тужиоци као родитељи, дали туженом као свом сину, предметно поткровље за становање њега и његове породице, те да су након усељења тужених односи странака поремећени, Како тужени, на којима је терет доказивања, нису пружили доказе да имају право својине на делу поткровља које им је дато за становање, и да тужиоци имају право да свој објекат држе, користе и са њим располажу, правилно је закључивање првостепеног суда да је поткровље приведено намени да би у њему туженици становали, а не да би остварили право својине на поткровљу. Па је правилна одлука првостепеног суда који је на основу чл.3 ст.1 у вези чл.37 ст.1 Закона о основама својинско правних односа, усвојио тужбени захтев тужилаца и туженим наложио да предметно поткровље предају у својину и државину тужиоцима. ,с обзиром да између странака није постојао споразум о заједничком улагању и да се није радило о заједничком улагању странака.

(Пресуда Основног суда Ужице - Судска јединица Бајина Башта П 2552/11 од 13. јуна 2012. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3230/12 од 19. септембра 2012.).

ОПОЗИВ УГОВОРА О ПОКЛОНУ - ПАРАГРАФ 567 БИВШЕГ СРПСКОГ ГРАЂАНСКОГ ЗАКОНИКА

РАЗЛОГ ЗА ОПОЗИВ УГОВОРА О ПОКЛОНУ СХОДНО ПАРАГРАФУ 567 БИВШЕГ СРПСКОГ ГРАЂАНСКОГ ЗАКОНИКА, МОРА СЕ У КОНКРЕТНОМ СЛУЧАЈУ УТВРДИТИ У ОКВИРУ ПРАВНОГ СТАНДАРДА ОЗНАЧЕНОГ КАО ВЕЛИКА ИЛИ ГРУБА НЕБЛАГОДАРНОСТ.

Из образложења:

Наиме, уговор о поклону није регулисан позитивним правом, па се имају применити правна правила имовинског права, односно параграф 567 бившег Српског грађанског законика у коме су наведени услови за опозив поклона, ако поклонодавац после учињеног поклона тако осиромаша да нема нужних средстава за издржавање, као и ако је према њему поклонопримац испољио велику неблагодарност повређивањем његових личних добара живота, тела, части, нарушавањем његове слободе и имовине. Велика или груба неблагодарност је правни стандард о чијем постојању суд закључује на основу свих околности и случаја ценећи га вредносним мерилима заснованим на правилима морала и добрих обичаја.

Свака морална грешка не представља разлог за раскид, односно за опозив уговора о поклону већ неблагодарност треба да буде велика или груба. Да ли се поступак поклонопримца може окарактерисати као груба неблагодарност, утврђује суд у сваком конкретном случају, али је неопходно да буде такве природе да се по опште прихваћеним стандардима средине у којима странке живе, ради о неморалним поступцима којима се угрожавају телесни или психички интегритет поклонодавца.

У конкретном случају првостепени суд је пропустио да утврди да ли су се туженици као синови тужиоца прихватили поклона под одређеним условом који тужилац треба да испуни, те да ли њихово одбијање да испоштују вољу тужиоца који им је без накнаде пренео непокретности, својим понашањем грубо вређа тужиоца.

(Пресуда Основног суда Ужице - Судска јединица Бајина Башта II 1974/11 од 28. марта 2012. и Решење Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2787/12 од 23. јула 2012.).

**ПРАВО ВЛАСНИШТВА НА НЕПОКРЕТНОСТИ НА ОСНОВУ
ПРЕДУГОВОРА О КУПОПРОДАЈИ НЕПОКРЕТНОСТИ - ЧЛ. 4
ЗАКОНА О ПРОМЕТУ НЕПОКРЕТНОСТИ**

НЕ МОЖЕ СЕ СТЕЋИ ПРАВО СВОЈИНЕ НА НЕПОКРЕТНОСТИ НА ОСНОВУ ЗАКЉУЧЕНОГ И НЕОВЕРЕНОГ ПРЕДУГОВОРА О ПРОМЕТУ НЕПОКРЕТНОСТИ, СХОДНО ЧЛ. 4 ЗАКОНА О ПРОМЕТУ НЕПОКРЕТНОСТИ И ЧЛ. 45 ЗАКОНА О ОБЛИГАЦИОНИМ ОДНОСИМА, НИТИ СЕ ИСТИ МОЖЕ КОНВАЛИДИРАТИ.

Из образложења:

Из списка произилази да је између тужиоца као купца, и туженог као продавца, дана 21.11.2000.год.закључен предуговор о купопродаји непокретности-стана.

Да је тужени својевремено постао власник предметног стана на основу уговора о размени непокретности. Да је тужилац исплатио купопродајну цену и одмах ушао у посед стана, а да је посебно предвиђена обавеза странака да закључе главни уговор и исти овере код суда. Предуговор о продаји непокретности није оверен пред судом, јер је овера уговора одложена до легализације непокретности.

Имајући у виду утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно одбио тужбени захтев тужиоца којим је тражено утврђење права власништва на спорном стану, налазећи да се предуговором не стиче право својине, већ се преузима уговорна обавеза да се касније закључи главни уговор са утврђеним битним елементима. Па се на основу истог не може ни тражити утврђење права својине на непокретности. Одредбом чл.45 ЗОО је прописано да је предуговор такав уговор којим се преузима обавеза да се касније закључи главни уговор, а прописи о форми главног уговора важе и за предуговор, ако је прописана форма за пуноважност уговора

Правилно је првостепени суд закључио да тужилац тужбеним захтевом није тражио да се тужени обавезе на закључење главног уговора и оверу истог пред надлежним органом, а да чињеница што је тужилац као купац извршио своју обавезу, и био савестан није од утицаја на другачију одлуку суда, јер ове околности могу бити од значаја само уколико тужилац покрене спор за враћање неосновано стечене користи од стране туженика.

Такође је првостепени суд правилно утврдио да у конкретном случају нису испуњени услови за конвалитацију предуговора у смислу одредбе чл. 3 Закона о промету непокретности јер не постоји главни уговор који једино може бити предмет конвалитације.

(Пресуда Основног суда Ужице - П 1984/10 од 20. фебруара 2012. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1691/12 од 10. јула 2012.).

НИШТАВОСТ УГОВОРА О ПОКЛОНУ – чл. 47, 52, 63 ЗАКОНА О ОБЛИГАЦИОНИМ ОДНОСИМА

У ПОСТУПКУ КОЈИМ СЕ ТРАЖИ УТВРЂЕЊЕ НИШТАВОСТИ ЗАКЉУЧЕНОГ УГОВОРА О ПОКЛОНУ, НЕ МОГУ СЕ ИСТИЦАТИ РАЗЛОЗИ ЗА РАСКИД ИСТОГ УГОВОРА, СХОДНО ЧЛ. 47, 52, 63 ЗАКОНА О ОБЛИГАЦИОНИМ ОДНОСИМА.

Из образложења:

Из утврђеног чињеничног стања произилази да је тужени тужиочев син, са којим је тужилац закључио уговор о поклону који је оверен, а наведеним уговором тужилац је као поклонодавац поклатио грађевински објекат ...

Првостепени суд је даље утврдио да је тужиочев мотив за закључење уговора био да сину и другој деци из претходног брака, обезбеди могућност да се врате у Србију у случају њихове жеље и потребе с обзиром да странке живе у Немачкој. Такође је утврђено да плаћање режијских трошкова и пореза на имовину, и учествовање у трошковима доградње куће, није био мотив тужиоца за закључење овог уговора. Исто тако да субјективни доживљај тужиоца да је тужени изневерио његова очекивања, евентуално удаљење односно отуђење туженог од тужиоца нису довели у питање правилност закључка о намери тужиоца да туженом учини поклон, и да га на тај начин обезбеди што не указује на постојање разлога да се овај уговор сматра ништавним.

По оцени другостепеног суда наводи из жалбе, којима се напада правилност утврђеног чињеничног стања указујући на поремећене односе странака, као и тврдње да је отпао и престао мотив због кога је уговор закључен, као и да су наступиле промењене околности у односу на време закључења уговора, спадају у разлоге опозива наведеног уговора о поклону, односно његовог раскида, а не разлоге ништавости, и могу бити предмет неког другог посебног поступка.

Како се наводи из жалбе тужиоца углавном свде на истицање разлога за раскид наведеног уговора, а тичу се понашања туженог након закљученог уговора у смислу његове неблагодарности и неадекватног понашања, то Апелациони суд налази да ови жалбени наводи нису од утицаја на правилност првостепене одлуке којом је одбијен тужбени захтев тужиоца да се утврди да је наведени уговор ништав.

(Пресуда Основног суда Ужице - Судска јединица Чајетина П 1880/10 од 28. децембра 2011. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1186/12 од 10. августа 2012.).

СМЕТАЊЕ ДРЖАВИНЕ чл. 78 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА

У СПОРУ РАДИ СМЕТАЊА ДРЖАВИНЕ, СХОДНО ЧЛ. 78 ЗАКОНА О
ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА, ИСКЉУЧЕНО ЈЕ
РАСПРАВЉАЊЕ О ПРАВНОМ ОСНОВУ ДРЖАВИНЕ.

Из образложења:

Из списка произилази да је тужилац предао туженом предметно возило ради поправке, а по извршеним радовима тужилац је приступио да преузме возило, при чему му је туженик тражио да плати поправку, или потпише признаницу на износ од 350 еура. Будући да је тужилац то одбио, тужени је узео кључ и закључао возило, онемогућавајући тужиоцу да преузме возило. Првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиоца, налазећи да је тужилац држалац предметног возила, а да због неспоразума у плаћању поправке предузета радња туженог није противправна за коју суд пружа судску заштиту.

По становишту другостепеног суда, жалба тужиоца је основана, јер задржавање возила тужиоца представља акт задирања у државину тужиоца за коју суд пружа заштиту, па је нејасан закључак првостепеног суда да радња туженог није противправна. С обзиром да туженик онемогућава тужиоцу преузимање возила, тако предузета радња представља акт противправног одузимања државине, на шта тужени није овлашћен, без обзира што има потраживање према тужиоцу по основу поправке возила.

(Решење Основног суда Ужице П 663/11 од 29. децембра 2011. и Решење Вишег суда Ужице Гж 386/12 од 11. јуна 2012.).

СМЕТАЊЕ ПОСЕДА - чл. 70 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА

ПОСТАВЉЕНИ МЕТАЛНИ СТУБОВИ ОД СТРАНЕ ТУЖИОЦА НА МЕЋИ СА ПАРЦЕЛОМ ТУЖЕНИКА, САМИ ЗА СЕБЕ НЕ МОГУ БИТИ ПРЕДМЕТ ДРЖАВИНСКЕ ЗАШТИТЕ.

Из образложења:

Из списка произилази да су у спорном периоду тужιοци поставили осам металних стубова дуж међе, а које стубове је тужени искривио у покушају да их извади, што му није пошло за руком, при чему такво поступање тужени у току поступка није оспоравао.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право када је одбио тужбени захтев као неоснован. Тужιοци су тужбом тражили да се утврди да их је туженик сметао у последњој мирној државини осам металних стубова, које су поставили дуж своје парцеле, а према парцели туженог. Правилан је закључак првостепеног суда да предметни стубови сами за себе не могу представљати предмет државинске заштите, а исти став је заснован на одредби чл. 70 Закона о основама својинско правних односа.

(Решење Основног суда Ужице II 759/11 од 8. фебруара 2012. и Решење Вишег суда Ужице Гж 406/12 од 28. маја 2012.).

СТИЦАЊЕ ПРАВА СЛУЖБЕНОСТИ ПУТА - ЧЛ. 51 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА

КАДА ПРВОСТЕПЕНИ СУД ОДЛУЧУЈЕ О ПОСТАВЉЕНОМ ТУЖБЕНОМ ЗАХТЕВУ ЗА СТИЦАЊЕ ПРАВА СЛУЖБЕНОСТИ ПУТА, ТАДА МОРА У ОБРАЗЛОЖЕЊУ ДА НАВЕДЕ ПОТПУНЕ РАЗЛОГЕ НА ОСНОВУ ОЦЕНЕ ИЗВЕДЕНИХ ДОКАЗА, ПО КОМ ОСНОВУ ЈЕ ТУЖИЛАЦ СТЕКАО ПРАВО СЛУЖБЕНОСТИ ПУТА СХОДНО ЧЛ. 51 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА.

Из образложења:

Пресудом првостепеног суда одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражено да се утврди право службености пута ...

Жалба је основана.

У образложењу пресуде, су дати разлози у погледу постојања усмене уговорене службености, као и разлози за стицање службености одржајем, при чему ни за један од основа стицања права службености првостепени суд није дао јасне и потпуне разлога, из ког разлога је чињенично стање непотпуно и погрешно утврђено.

Крећући се у оквиру начела диспозиције парничних странака, и применом правила о терету доказивања сходно чл. 220 и 223 ЗПП, суд ће у поновном поступку правилно и потпуно утврдити чињенично стање, зависно од основа за стицање права колске службености пролаза. Уколико тужиља као основ определи усмени споразум правног претходника тужиље приликом деобе из 1979. године, суд ће у првом реду утврдити да ли је такав споразум заиста постигнут, а уколико јесте утврдиће правну важност истога, с обзиром на тада важеће правне норме, имајући при том у виду да у то време Закон о основама својинско правних односа, објављен у току 1980. године, још није ступио на снагу.

(Пресуда Основног суда Ужице П 102/10 од 20. септембра 2011. и Решење Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3251/11 од 10. јануара 2012.).

САГЛАСНОСТ ЗА ДОГРАДЊУ ОБЈЕКТА - чл. 185 ЗАКОНА О ПЛАНИРАЊУ И ИЗГРАДЊИ

АКО СУ СТРАНКЕ НА ОСНОВУ УГОВОРА О ЗАЈЕДНИЧКОЈ ИЗГРАДЊИ ОБЈЕКТА, ОБЈЕКАТ ИЗГРАДИЛИ, ПА СУ ТУЖИОЦИ ПОСТАЛИ ВЛАСНИЦИ ДЕЛА ОБЈЕКТА У ПРИЗЕМЉУ, А ТУЖЕНИ ВЛАСНИК ДЕЛА ОБЈЕКТА НА СПРАТУ, ТАДА ТУЖЕНИ НЕМА ОБАВЕЗУ ДА ДАЈЕ САГЛАСНОСТ ТУЖИОЦИМА ЗА ДОГРАДЊУ ЊИХОВОГ ДЕЛА ОБЈЕКТА.

Из образложења:

Како су тужιοци постали власници приземног дела објекта, који је ближе описан у изреци пресуде, а која пресуда је постала правноснажна, то на основу такве извршне исправе тужιοци могу у управном поступку то своје право остварити, а у складу са чл. 185 до чл. 200 Закона о планирању и изградњи, којим је предвиђено и без давања сагласности туженог као сукорисника поменуте парцеле и објекта.

Ово из разлога што је одредбом чл. 183 ст.3 поменутог Закона, предвиђено да ће се сматрати да је сувласник, односно сукорисник на предметном земљишту, дао сагласност за легализацију, ако је знао или могао знати за доградњу предметног објекта, односно извођење радова, али се у време изградње томе није противио.

Па како је тужени знао за доградњу која је извршена, и томе се није противио, то и није потребна изричита сагласност за легализацију предметног објекта од стране туженог, као сукорисника поменуте парцеле, због чега је пресуда првостепеног суда правилна а у делу којим је одбијен тужбени захтев тужилаца, којим је тражено да се тужени обавезе да тужιοцима изда сагласност за доградњу постојећег објекта ..., па ако не учини да пресуда замењује сагласност туженог потребну тужιοцима за доградњу постојећег објекта.

(Пресуда Основног суда Ужице - судска јединица Чајетина П 1243/11 од 13. октобра 2011. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2/12 од 24. фебруар 2012.).

**ЗАСНИВАЊЕ СЛУЖБЕНОСТИ ПУТА УСМЕНИМ УГОВОРМ -
ЧЛ. 51-52 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ
ОДНОСА**

КАКО ЈЕ ЧЛ. 51 И 52 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА ПРЕДВИЂЕНО ДА СЕ СЛУЖБЕНОСТ СТИЧЕ И ПРАВНИМ ПОСЛОМ , ТО НЕ ЗНАЧИ ДА СЕ НЕ МОЖЕ СТЕЋИ И НА ОСНОВУ РЕАЛИЗОВАНОГ УСМЕНОГ УГОВОРА О УСТАНОВЉЕЊУ СТВАРНЕ СЛУЖБЕНОСТИ

Из образложења:

Првостепеном пресудом је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца ,којим је тражио да се према туженом утврди да тужени нема право ни сталне ,ни сезонске службености пролазом.....

Правилном применом материјалног права,првостепени суд је правилно закључио да је тужени стекао службеност пролаза на основу правног посла,из ког разлога је жалба тужиоца неоснована.

Наиме,чл.51 и 52 Закона о основама својинско правних односа, је прописано да се стварна службеност стиче правним послом,одлуком државног органа или одржајем.Из наведених одредаба се не може закључити,да реализовани усмени уговор о установљењу стварне службености не производи правно дејство,због недостатка писане форме.У конкретном случају заснивање стварне службености се не сматра прометом непокретности,према чл.2 Закона о промету непокретности,што значи да није ни била нужна писана форма као правни посао за стицање службености,будући да је такав усмени уговор обострано реализован односно извршен,те као такав представља пуноважан правни основ за стицање овог права.

(Пресуда Основног суда Ужице - Судска јединица Бајина Башта П 1045/11 од 23. маја 2012. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3307/12 од 10. децембра 2012.).

**ОСНОВ СТИЦАЊА СВОЈИНЕ НА НЕПОКРЕТНОСТИ - ЧЛ. 20
ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА**

**НЕ МОЖЕ СЕ СТЕЋИ ПРАВО СВОЈИНЕ НА СТАНУ НА ОСНОВУ УСМЕНОГ
УГОВОРА О ОТКУПУ СТАНА.**

Из образложења:

Из списка произилази да је тужилац као војно лице добио стан по основу уговора о коришћењу стана, да је поднео захтев за откуп стана у току 1990. године, а по усменом договору са гарнизонам је платио откупну цену стана, при чему писмени уговор о откупу стана није закључен.

Како тужилац тужбом тражи да му суд пресудом призна право својине на спорном стану за који није закључио писмени уговор о откупу стана, усмени уговор о промету непокретности не производи правно дејство.

У конкретном случају, тужилац нема правни основ за стицање права својине у смислу чл. 20 Закона о основама својинско правних односа, па тужбени захтев није основан, јер се на основу чињенице да је тужилац исплатио купопродајну цену у целини, и у складу са прописима о откупу станова у ЈНА, одлуком суда не може извршити конвалидација у смислу одредбе чл. 4 ст.3 Закона о промету непокретности.

(Пресуда Основног суда Ужице П 156/10 од 10. новембра 2011. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 673/12 од 10. јануара 2013.).

УКИДАЊЕ ПРАВА СЛУЖБЕНОСТИ ПУТА
ЧЛ. 58 ст.2 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ
ОДНОСА

ИМА МЕСТА УКИДАЊУ СТЕЧЕНЕ СЛУЖБЕНОСТИ ПУТА САМО АКО СУ СЕ ПРОМЕНИЛЕ ОКОЛНОСТИ У ОДНОСУ НА ВРЕМЕНСКИ ПЕРИОД КАДА ЈЕ СТЕЧЕНА СЛУЖБЕНОСТ ПУТА,И ТО АКО ЈЕ ПОНУЂЕНИ НОВИ ПРАВАЦ ПУТА ПОВОЉНИЈИ ЗА ТУЖЕНОГ, СХОДНО ЧЛ. 58 ст.2 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА.

Из образложења:

Првостепеном пресудом је одбијен као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се утврди престанак права службености пролаза....

Из списка произилази да су странке рођена браћа, да је у току 1981. године извршена деоба имовине од стране њиховог покојног оца, да службености пролаза нису биле уговорене, а да од 1987. године тужени пролази спорним путним правцем преко послужне парцеле тужиоца, што тужилац и не оспорава, али тражи укидање исте, тврдњом да је иста непотребна за коришћење повласне парцеле туженог. Путем вештака саобраћајне струке је утврђено да се околности битне за коришћење путног пролаза нису промениле у односу на време када је стечено право стварне службености пролаза, јер је упућујући јавни сеоски пут постојао много пре стицања права службености, тако да упућивање на правац пута који представља сеоски пут не представља измењену околност. Ово посебно имајући у виду да је упућујући јавни пут дужи за 100 м., од спорног пролаза, а и неповољнији у погледу пада и успона, а приликом коришћења би тужени морао да задире у права трећих лица. Тако да би положај туженог био погоршан у односу на постојеће стање и стечену службеност, путем одржаја у смислу чл.54 ЗОСО.

Чланом 58 ст.2 ЗОСО је предвиђено да власник послужног добра може захтевати престанак права службености, када она постане непотребна за коришћење повласног добра, или када престане други разлог због кога је заснована. Наиме, у споровима за укидање стварне службености неопходно је утврдити постојање измењених околности, што би било разлог за укидање права службености. У конкретном случају од установљења службености се нису промениле околности, а варијанта пута која се нуди је неповољнија, како је то претходно објашњено имајући у виду дужину путног правца, конфигурацију терена, као и задирање у права трећих лица, из ког разлога је жалба тужиоца неоснована.

(Пресуда Основног суда Ужице П 2275/10 од 3. децембра 2012. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 465/13 од 13. марта 2013.).

**ДРЖАВИНА ПОСРЕДНОГ ДРЖАОЦА – ЧЛ. 78 ЗАКОНА О
ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИМ ОДНОСИМА**

ПОСРЕДНИ ДРЖАЛАЦ УЖИВА ДРЖАВИНСКУ ЗАШТИТУ НА ОСНОВУ ПРАВНОГ ПОСЛА.

Из образложења:

Жалба тужиоца против решења првостепеног суда којом се одбија тужбени захтев за утврђење сметања државине ... је основана.

У конкретном случају тужилац је посредни држалац и ужива судску заштиту и у односу на непосредног држаоца, и у односу на трећа лица према последњем стању државине засноване правним послом са непосредним држаоцем. Посредну државину ствари има лице које фактичку власт на ствари врши преко другог лица, коме је по основу закупа дало ствар у непосредну државину. Основ посредне државине није фактичка власт на ствари већ правни посао.

Како се посредни држалац позива на уговор о закупу, доказујући своју посредну државину и њено узнемиравање кроз сметање пролаза, то није од утицаја да ли је уговор о закупу истекао или не, те је тужбени захтев тужиоца основан.

(Решење Основног суда у Ужицу П 1377/12 од 1. августа 2013. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 935/13 од 23. септембра 2013.).

БРАЧНА ТЕКОВИНА - чл. 171, 177 и 180 ПОРОДИЧНОГ ЗАКОНА

КАДА ЈЕ СПОРНИ СТАН КУПЉЕН ЗА ПОТРЕБЕ ОБЕ СТРАНКЕ КАО БРАЧНИХ ДРУГОВА И ЗА ПОТРЕБЕ ЊИХОВЕ ЗАЈЕДНИЧКЕ ДЕЦЕ, ТАДА ЈЕ ТУЖИЉА ВЛАСНИК ЈЕДНЕ ПОЛОВИНЕ СТАНА, БЕЗ ОБЗИРА ШТО ЈЕ ИСТИ КУПЉЕН ЗАКЉУЧЕЊЕМ УГОВОРА О КРЕДИТУ ОД СТРАНЕ ТУЖЕНОГ.

Првостепеном пресудом је усвојен тужбени захтев тужиље против туженог, и утврђено је да тужиља по основу стицања у брачној заједници има право својине на идеалној 1/2 стана....

Жалба туженог је неоснована.

Првостепени суд је правилно поступио када је усвојио тужбени захтев тужиље, на основу чл.171,177 и 180 ст.2 Породичног закона, јер тужени обориву претпоставку да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки, у поступку пред првостепеним судом није оспорио, о чему је суд дао јасне разлоге које прихвата и другостепени суд.

Неосновани су наводи у жалби туженог, да је уговор о дугорочном кредиту подигнут уз депозит туженог из његове посебне имовине добијене продајом непокретности. Ово стога што тужени у току поступка није доставио уговор о кредиту, чију фотокопију доставља уз жалбу, а није ни доказао да је депозит уколико га је и било, дат из новчаних средстава његове посебне имовине. Чак и да је уговор о кредиту закључен уз дати депозит, исти се враћа по отплати кредита, јер није ушао у купопродајну цену, тако да и из наведених разлога, као и чињенице да се ради о новом доказу, овакав жалбени навод није утицао на правилност чињеничног утврђења првостепеног суда.

(Пресуда Основног суда Ужице - Судска јединица у Чајетини П 2620/10 од 28. јануара 2013. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1836/13 од 12. септембра 2013.).

СМЕТАЊЕ ДРЖАВИНЕ чл. 80 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИМ ОДНОСИМА И ВАНПАРНИЧНИ ПОСТУПАК

АКО ЈЕ ПОСТАВЉЕН ТУЖБЕНИ ЗАХТЕВ ЗА СМЕТАЊЕ ПОСЕДА, ТАДА НЕМА УСЛОВА ЗА ОБУСТАВУ ТОГ ПОСТУПКА И УПУЋИВАЊЕ СТРАНАКА НА ВАНПАРНИЧНИ ПОСТУПАК.

Из образложења:

Решењем првостепеног суда обустављен је поступак у овој правној ствари, и одређено је да ће се по правноснажности решења поступак наставити по правилима ванпарничног поступка.

Жалба је основана.

Тужилац тужбеним захтевом у овом спору није тражио деобу заједничке непокретности, која се иначе спроводи по одредбама Закона о ванпарничном поступку, већ је тражио утврђење да га је тужени сметао у државини парцеле Чињеница да поменута парцела није судски физички подељена између сувласника и суддржалаца, а то су овде странке, не утиче на надлежност парничног суда по поднетој тужби. Ово из разлога што је одредбом чл. 80 Закона о основама својинско правних односа, предвиђено да сваки сувласник – суддржалац, има право на државинску заштиту у односу на другог суддржаоца који га омета у дотадашњем начину вршења фактичке власти на ствари.

У том смислу није имало места обустави парничног поступка и упућивању странака на ванпарнични поступак ради деобе заједничке имовине.

(Решење Основног суда Ужице П 1682/10 од 10. јануара 2013. и Решење Вишег суда у Ужицу Гж 676/13 од 17. септембра 2013.).

СТИЦАЊЕ У ПОРОДИЧНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ - чл. 171 ПОРОДИЧНОГ ЗАКОНА

АКО ЈЕ МАЈКА ТУЖЕНИКА, КАО НОСИЛАЦ СТАНАРСКОГ ПРАВА, ПРЕНЕЛА ПРАВО ОТКУПА НА ТУЖЕНОГ- СИНА, КОЈИ ЈЕ ЖИВЕО У ЗАЈЕДНИЦИ ЗАЈЕДНО СА СВОЈОМ ПОРОДИЦОМ, ТАДА ЈЕ ТУЖЕНИ ИСКЉУЧИВИ ВЛАСНИК СТАНА И ИСТИ ПРЕДСТАВЉА ЊЕГОВУ ПОСЕБНУ ИМОВИНУ.

Из образложења:

Првостепеном пресудом је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиле према туженом, којим је тражила да се утврди да има право својине по основу брачне тековине са уделом од једне половине, на стану.....

Жалба тужиле је неоснована.

На основу утврђеног чињеничног стања првостепени суд је правилном применом чл. 16 ст.1, ст.2 и ст.3 Закона о становању, закључио да спорни стан не представља заједничку имовину супружника стечену у брачној заједници, јер је мајка туженог као носилац станарског права, своје законско право на откуп стана пренела на сина - туженог у овој парници. Да син никада није био носилац станарског права, већ је то прво био његов отац, а након његове смрти мајка, тако да тужиле није могла ући у круг лица која би имала право на откуп стана, већ само право становања као члан породичног домаћинства, док је туженом то право пренела мајка као носилац станарског права, па то чини његову посебну имовину у смислу одредбе чл. 171 Породичног закона.

На основу наведеног неосновани су жалбени наводи тужиле, да је спорни стан заједничка својина странака, што не утиче на право тужиле да према туженом истакне новчано потраживање, уколико је учествовала у обезбеђењу новчаних средстава потребних за једнократни откуп стана, или на други начин допринела да обавеза туженог приликом откупа стана буде мања.

(Пресуда Основног суда Ужице П 1150/12 од 22. априла 2013. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2130/13 од 3. децембра 2013.).

КОРИШЋЕЊЕ НЕПОКРЕТНОСТИ - СУСЕДСКО ПРАВО - ЧЛ. 5 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА

КАДА СТРАНКЕ ПОСЕДУЈУ СВОЈЕ ЛОКАЛЕ У ТРЖНОМ ЦЕНТРУ НА ЗЛАТИБОРУ ЈЕДАН ДО ДРУГОГ, А ТУЖЕНИ УЗ САГЛАСНОСТ НАДЛЕЖНОГ УПРАВНОГ ОРГАНА ЗАТВОРИ ТЕРАСУ ИСПРЕД СВОГ ЛОКАЛА, КОЈА ЈЕ ПОСТАВЉЕНА ПРИВРЕМЕНО, ТАДА У ТАКВИМ УСЛОВИМА ПОСТОЈИ ВЕЋА ОБАВЕЗА ТУЖИОЦА ЗА ТРПЉЕЊЕМ У КОРИШЋЕЊУ СВОЈЕ НЕПОКРЕТНОСТИ ,СХОДНО ЧЛ. 5 ЗАКОНА О ОСНОВАМА СВОЈИНСКО ПРАВНИХ ОДНОСА.

Из образложења:

Жалба тужене је основана, па је преиначена пресуда првостепеног суда тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца као неоснован, којим је тражио да се успостави пређашње стање на парцели број ... тако што ће се наложити туженој да испред своје пословне просторије ... уклони део затворене терасе ...

Наиме, првостепени суд је, усвајајући тужбени захтев тужиоца нашао да се постављањем и коришћењем спорне затворене терасе уз објекат тужене, тужиоцу отежава коришћење његовог објекта преко мере која је уобичајена.

Другостепени суд налази да се не може прихватити закључак првостепеног суда, јер управо чињеница да се објекти странака налазе у насељеном месту Златибор, у Тржном центру, да је питање изградње или постављање монтажних објеката трајног или привременог карактера регулисано прописима и врши се на основу одлука надлежних управних органа, јер су објекти у Тржном центру у непосредној близини један другог, управо упућују на закључак да се на наведеној локацији у погледу коришћења своје непокретности, морају поднети ограничења јачег степена, тако да се постављање затворене терасе на основу дозволе надлежног органа, у непосредној близини објекта тужиоца, и да се ради о објекту привременог карактера, сматра уобичајеном појавом за урбанизовану средину, тако да је власник суседне непокретности, у овом случају тужилац, дужан да трпи ограничења у коришћењу својих непокретности која потичу од спорног објекта тужене.

Из тога следи закључак да се не може сматрати да се постављањем спорне терасе отежава коришћење непокретности тужиоца преко мере која је уобичајена.

(Пресуда Основног суда Ужице - Судска јединица Чајетина П 674/13 од 23. септембра 2013. и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3275/13 од 12. децембра 2013.).